

USTAWA

z dnia 10 października 2002 r.

o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Art. 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) „Trójstronna Komisja” — Trójstronną Komisję do Spraw Społeczno-Gospodarczych, o której mowa w ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U.	Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1793 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 10, poz. 89);
2) „prognozowany wskaźnik cen” — średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty do opracowania projektu ustawy budżetowej;	

- 3) „wskaźnik cen” — średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ogłoszony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;
- 4) „prognozowany wskaźnik przeciętnego wynagrodzenia” — średnioroczny wskaźnik przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, przyjęty do opracowania projektu ustawy budżetowej;
- 5) „wydatki gospodarstw domowych” — przeciętne w roku miesięczne wydatki na jedną osobę na towary i usługi konsumpcyjne dla 20% osób o najniższych dochodach w gospodarstwach domowych pracowników, uzyskane z prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny badania budżetów gospodarstw domowych;
- 6) „wskaźnik udziału dochodów z pracy najemnej” — przeciętny w roku udział dochodów z pracy najemnej w wydatkach gospodarstwa domowego dla 20% osób o najniższych dochodach w gospodarstwach domowych pracowników, uzyskany z prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny badania budżetów gospodarstw domowych;
- 7) „przeciętna liczba osób na utrzymaniu osoby pracującej najemnie” — przeciętna w roku liczba osób na utrzymaniu osoby pracującej najemnie dla 20% osób o najniższych dochodach w gospodarstwach domowych pracowników, uzyskana z prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny badania budżetów gospodarstw domowych;
- 8) „rok następny” — rok, na który ustala się wysokość minimalnego wynagrodzenia;
- 9) „rok poprzedni” — rok poprzedzający rok, w którym odbywają się negocjacje Trójstronnej Komisji.

Art. 2. 1. Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”, jest corocznie przedmiotem negocjacji w ramach Trójstronnej Komisji.

2. Rada Ministrów, w terminie do dnia 15 czerwca każdego roku, przedstawia Trójstronnej Komisji:

- 1) propozycję wysokości minimalnego wynagrodzenia w roku następnym wraz z terminem zmiany wysokości tego wynagrodzenia, zgodnie z art. 3;
- 2) informację o wskaźniku cen w roku poprzednim;
- 3) informację o prognozowanych na rok następny: wskaźniku cen oraz wskaźniku przeciętnego wynagrodzenia;
- 4) informację o wydatkach gospodarstw domowych w roku poprzednim;
- 5) informację o wskaźniku udziału dochodów z pracy najemnej oraz przeciętnej liczbie osób na utrzymaniu osoby pracującej najemnie w roku poprzednim;

- 6) informację o wysokości przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w roku poprzednim według rodzajów działalności;
- 7) informację o poziomie życia różnych grup społecznych;
- 8) informację o warunkach gospodarczych państwa, z uwzględnieniem sytuacji budżetu państwa, wymogów rozwoju gospodarczego, poziomu wydajności pracy i konieczności utrzymania wysokiego poziomu zatrudnienia.

3. Trójstronna Komisja, po otrzymaniu propozycji i informacji, o których mowa w ust. 2, uzgadnia wysokość minimalnego wynagrodzenia w roku następnym w terminie do dnia 15 lipca każdego roku.

4. Wysokość minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3, podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów, w terminie do dnia 15 września każdego roku.

5. Jeżeli Trójstronna Komisja nie uzgodni w terminie, o którym mowa w ust. 3, wysokości minimalnego wynagrodzenia w roku następnym, Rada Ministrów ustala wysokość minimalnego wynagrodzenia w roku następnym wraz z terminem zmiany tej wysokości, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 15 września każdego roku. Wysokość minimalnego wynagrodzenia ustalona przez Radę Ministrów nie może być niższa od wysokości minimalnego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

Art. 3. Jeżeli prognozowany na następny rok wskaźnik cen, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3, wynosi:

- 1) co najmniej 105% — ustala się dwa terminy zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia: od dnia 1 stycznia i od dnia 1 lipca;
- 2) mniej niż 105% — ustala się jeden termin zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia: od dnia 1 stycznia.

Art. 4. 1. Od dnia 1 stycznia 2003 r. ustala się minimalne wynagrodzenie w wysokości 800 zł.

2. Wysokość minimalnego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 1, stanowi podstawę do ustalenia wysokości minimalnego wynagrodzenia w 2004 r.

Art. 5. 1. Wysokość minimalnego wynagrodzenia, o której mowa w art. 2, jest ustalana w taki sposób, aby przeciętna wysokość minimalnego wynagrodzenia w danym roku wzrastała w stopniu nie niższym niż prognozowany na dany rok wskaźnik cen.

2. Jeżeli w roku poprzednim prognozowany wskaźnik cen różni się od wskaźnika cen, przy ustalaniu wysokości minimalnego wynagrodzenia w roku następnym uwzględnia się wysokość minimalnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym rok, na który jest ustalane minimalne wynagrodzenie, skorygowaną wskaźnikiem weryfikacyjnym, o którym mowa w ust. 3.

3. Wskaźnik weryfikacyjny otrzymuje się przez podzielenie wskaźnika cen w roku poprzednim przez prognozowany wskaźnik cen w roku poprzednim.

Art. 6. 1. Wysokość wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od wysokości minimalnego wynagrodzenia ustalonego w trybie art. 2 i 4, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do końca 2005 r. wynagrodzenie pracownika w okresie jego pierwszych dwóch lat pracy, z zastrzeżeniem ust. 3, nie może być niższe niż:

- 1) 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia — w pierwszym roku pracy;
- 2) 90% wysokości minimalnego wynagrodzenia — w drugim roku pracy.

3. Do okresów, o których mowa w ust. 2, wlicza się wszystkie okresy, za które była opłacana składka na ubezpieczenie społeczne lub zaopatrzenie emerytalne, z wyłączeniem okresów zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

4. Do obliczenia wysokości wynagrodzenia pracownika przyjmuje się przysługujące pracownikowi składniki wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy, zaliczone według zasad statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez Główny Urząd Statystyczny do wynagrodzeń osobowych, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika nie uwzględnia się:

- 1) nagrody jubileuszowej;
- 2) odprawy pieniężnej przysługującej pracownikowi w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

Art. 7. 1. Jeżeli w danym miesiącu, z uwagi na terminy wypłat niektórych składników wynagrodzenia lub rozkład czasu pracy, wynagrodzenie pracownika, obliczone zgodnie z art. 6 ust. 4, jest niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia, następuje uzupełnienie wynagrodzenia do tej wysokości w postaci wyrównania.

2. Wyrównanie wypłaca się za okres każdego miesiąca łącznie z wypłatą wynagrodzenia.

3. Pracownikom wynagradzanym na podstawie godzinowych stawek wynagrodzenia wyrównanie wypłaca się za każdą godzinę pracy. Wyrównanie stanowi różnicę między wysokością wynagrodzenia godzinowego, wynikającą z podzielenia wysokości minimalnego wynagrodzenia przez liczbę godzin pracy przypadającą do przepracowania przez pracownika w danym miesiącu w ramach pełnego wymiaru czasu pracy, a wysokością wynagrodzenia pracownika w danym

miesiącu, obliczoną zgodnie z art. 6 ust. 4, przeliczoną na godzinę pracy.

4. Pracownikom wynagradzanym na podstawie miesięcznych stawek wynagrodzeń, którym nie przysługuje wynagrodzenie za pełny miesięczny wymiar czasu pracy, wyrównanie wypłaca się za każdą godzinę pracy. Wyrównanie stanowi różnicę między wysokością wynagrodzenia godzinowego, wynikającą z podzielenia wysokości minimalnego wynagrodzenia przez liczbę godzin pracy przypadającą do przepracowania przez pracownika w danym miesiącu w ramach pełnego wymiaru czasu pracy, a wysokością wynagrodzenia pracownika w danym miesiącu, obliczoną zgodnie z art. 6 ust. 4, przeliczoną na godzinę pracy.

Art. 8. 1. Jeżeli pracownik jest zatrudniony w niepełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy, wysokość minimalnego wynagrodzenia ustala się w kwocie proporcjonalnej do liczby godzin pracy przypadającej do przepracowania przez pracownika w danym miesiącu, biorąc za podstawę wysokość minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie niniejszej ustawy.

2. Do obliczenia wyrównania pracownikom zatrudnionym w niepełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy stosuje się odpowiednio przepisy art. 7 ust. 3 i 4.

Art. 9. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1090, Nr 141, poz. 1178, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1387 i Nr 199, poz. 1672) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 w § 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) pieniądze w kwocie 760 zł,”;

2) w art. 64 w § 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) za zajęcie nieruchomości — 8% kwoty egzekwowanej należności, nie więcej jednak niż 34 200 zł,”;

3) w art. 110 § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Łączna kwota zaliczki nie może być większa niż 5% egzekwowanej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie i nie większa niż 11 400 zł, z tym że kwotę odsetek przyjmuje się na dzień ustalenia pierwszej zaliczki.”;

4) w art. 110w § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Obwieszczenie o licytacji wywiesza się w siedzibach urzędu skarbowego oraz urzędu właściwej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej na 30 dni przed jej terminem, a jeżeli wartość nieruchomości została oszacowana na kwotę wyższą niż 83 600 zł — także w dzienniku poczytnym w danej miejscowości.”;

5) w art. 115 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przy podziale kwoty uzyskanej z egzekucji z nieruchomości lub egzekucji przejętej po

wystąpieniu zbiegu egzekucji administracyjnej z sądową, po kosztach egzekucyjnych i kosztach upomnienia zaspokajają się należności alimentacyjne, a następnie należności za pracę za okres 3 miesięcy, do wysokości 760 zł za miesiąc, oraz renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci i koszty zwykłego pogrzebu zobowiązanego, a po należnościach zabezpieczonych hipotecznie lub zastawem rejestrowym albo zabezpieczonych przez wpisanie do innego rejestru prowadzonego na podstawie odrębnych przepisów — należności za pracę niezaspokojone w kolejności wcześniejszej.”;

6) w art. 168d § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Na osobę, która wbrew ciążącemu na niej obowiązkowi odmawia udzielenia organowi egzekucyjnemu informacji lub wyjaśnień niezbędnych do prowadzenia egzekucji albo udziela fałszywych informacji lub wyjaśnień, może być nałożona kara pieniężna do wysokości 3 800 zł.”;

7) w art. 168e § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Na dłużnika zajętej wierzytelności, który nie wykonuje lub nienależyte wykonuje ciążące na nim obowiązki związane z egzekucją lub zabezpieczeniem wierzytelności lub prawa majątkowego, można nałożyć karę pieniężną do wysokości 3 800 zł.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 205, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 732, Nr 113, poz. 984 i 985, Nr 156, poz. 1301, Nr 166, poz. 1363 i Nr 199, poz. 1673) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 52 w ust. 2 i w art. 204 w ust. 1 wyrazy „najniższego wynagrodzenia pracowników za pełny miesięczny wymiar czasu pracy, określonego przez ministra właściwego do spraw pracy na podstawie Kodeksu pracy” zastępuje się wyrazami „minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów”;

2) w art. 128:

a) w ust. 1 i 2 wyrazy „najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników, określonego przez ministra właściwego do spraw pracy na podstawie Kodeksu pracy” zastępuje się wyrazami „minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli łączny miesięczny dochód uzyskiwany przez osoby, o których mowa w ust. 2, jest niższy od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego, ustalanego na podstawie od-

rębnych przepisów, zasiłek, o którym mowa w ust. 1, przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między kwotą minimalnego wynagrodzenia za pracę a wysokością tego dochodu.”;

c) w ust. 5 wyrazy „najniższego wynagrodzenia” zastępuje się wyrazami „minimalnego wynagrodzenia”.

Art. 11. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13 wyrazy „w szczególności poprzez ustalenie najniższego wynagrodzenia za pracę” zastępuje się wyrazami „w szczególności poprzez ustalenie minimalnego wynagrodzenia za pracę”;

2) w art. 18^{3d} wyrazy „w wysokości nie niższej niż najniższe wynagrodzenie za pracę” zastępuje się wyrazami „w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, ustalone na podstawie odrębnych przepisów”;

3) skreśla się art. 77⁴;

4) w art. 81 w § 1 w zdaniu drugim wyrazy „od najniższego wynagrodzenia określonego na podstawie art. 77⁴ pkt 1” zastępuje się wyrazami „od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów”;

5) w art. 137 w § 2 wyrazy „w wysokości 20% stawki godzinowej wynikającej z najniższego wynagrodzenia, określonego na podstawie art. 77⁴ pkt 1” zastępuje się wyrazami „w wysokości 20% stawki godzinowej wynikającej z wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów”.

Art. 12. W ustawie z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693, Nr 153, poz. 1271 i Nr 166, poz. 1363) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 32 w ust. 1 wyrazy „najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników, określonego przez ministra właściwego do spraw pracy na podstawie Kodeksu pracy” zastępuje się wyrazami „minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów”;

2) w art. 32a wyrazy „najniższego wynagrodzenia miesięcznego za pracę pracowników, określonego przez ministra właściwego do spraw pracy na podstawie Kodeksu pracy” zastępuje się wyrazami

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146 i Nr 199, poz. 1673.

„minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów”;

- 3) w art. 41 w ust. 3 wyrazy „najniższego wynagrodzenia pracowników za pełny miesięczny wymiar czasu pracy, określonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na podstawie Kodeksu pracy” zastępuje się wyrazami „minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów”.

Art. 13. W ustawie z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 980 i Nr 135, poz. 1146) w art. 8 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Wysokość odprawy nie może przekraczać kwoty 15-krotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedzającego rok, w którym rozwiązano stosunek pracy, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21 w ust. 1:

- a) w pkt 6a wyrazy „trzykrotności najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „2 280 zł”,
- b) w pkt 17 wyrazy „trzykrotnego najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „kwoty 2 280 zł”,
- c) w pkt 26 w lit. b wyrazy „trzykrotności najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „kwoty 2 280 zł”,
- d) w pkt 32b wyrazy „stanowiącej trzykrotności najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „2 280 zł”,
- e) w pkt 40b wyrazy „połowy najniższego wynagrodzenia za pracę ogłaszanego na podstawie

odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „kwoty 380 zł”,

- f) w pkt 68 wyrazy „najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „760 zł”,
- g) w pkt 78 w lit. b wyrazy „najniższego wynagrodzenia za pracę ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „kwoty 760 zł”,
- h) w pkt 88 wyrazy „trzykrotności najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „kwoty 2 280 zł”,
- i) w pkt 92 wyrazy „trzykrotności najniższego wynagrodzenia za pracę ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „kwoty 2 280 zł”;

- 2) w art. 26:

- a) w ust. 7a:

- w pkt 7 wyrazy „trzykrotności najniższego wynagrodzenia za pracę ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „2 280 zł”,
- w pkt 12 wyrazy „odpowiadającą 20% najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „152 zł”,
- b) w ust. 7e wyrazy „dwunastokrotności kwoty najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „kwoty 9 120 zł”;

- 3) w art. 27:

- a) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Począwszy od roku podatkowego 2004, kwoty wymienione w art. 21 ust. 1 pkt 6a, 12a, 17, 26 lit. b), 32b, 40b, 49 lit. b), 67—68a, 77, 78 lit. b), 88, 92 i 112 lit. b), w ust. 11 pkt 2 lit. b), w art. 23 ust. 1 pkt 30 lit. b), w art. 26 ust. 7a pkt 7 i 12, w ust. 7e, w art. 27a ust. 3 pkt 1 lit. b)—d) oraz w art. 27c ust. 6 podlegają w każdym roku podatkowym podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wzrostowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów w roku poprzedzającym ten rok podatkowy w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.”,

- b) w ust. 6 wyrazy „ust. 4 i 5” zastępuje się wyrazami „ust. 4, 5 i 5a”,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509 oraz z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384 i Nr 181, poz. 1515.

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy, ogłasza, w drodze rozporządzenia, na podstawie komunikatu, o którym mowa w ust. 6:

- 1) skalę podatku dochodowego na następny rok podatkowy, o której mowa w ust. 1,
- 2) kwotę, o której mowa w art. 30 ust. 1 pkt 3,
- 3) kwoty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 6a, 12a, 17, 26 lit. b), 32b, 40b, 49 lit. b), 67—68a, 77, 78 lit. b), 88, 92 i 112 lit. b), w ust. 11 pkt 2 lit. b), w art. 23 ust. 1 pkt 30 lit. b), w art. 26 ust. 7a pkt 7 i 12, w ust. 7e, w art. 27a ust. 3 pkt 1 lit. b)—d) oraz w art. 27c ust. 6

— z uwzględnieniem terminów i zasad określonych w ust. 4, 5 i 5a.”;

4) w art. 27a w ust. 3 w pkt 1:

a) w lit. b wyrazy „stanowiącej trzykrotność najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „2 280 zł”,

b) w lit. c wyrazy „najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „760 zł”,

c) w lit. d wyrazy „stanowiącej trzykrotność najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „2 280 zł”;

5) w art. 27c ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Ulga uczniowska z tytułu wykszolenia jednego pracownika wynosi:

- 1) 4 560 zł — przy okresie szkolenia do 24 miesięcy,
- 2) 7 600 zł — przy okresie szkolenia ponad 24 miesiące.

7. Ulgę uczniowską stosuje się od miesiąca następującego po miesiącu, w którym została wydana decyzja o przyznaniu ulgi, z tym że przy ustalaniu kwoty ulgi, o której mowa w ust. 6, przyjmuje się kwotę obowiązującą w roku podatkowym, w którym zakończono szkolenie pozytywnym wynikiem egzaminu.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2001 r. Nr 6, poz. 56, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 42, poz. 475, Nr 89, poz. 973, Nr 100, poz. 1080, Nr 122, poz. 1323 i 1325, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1793 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 675, Nr 113, poz. 984 i Nr 199, poz. 1673.

1) w art. 2 w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) najniższemu wynagrodzeniu — oznacza to minimalne wynagrodzenie za pracę ustalane na podstawie odrębnych przepisów,”;

2) w art. 23 w ust. 1 w pkt 2 w lit. h kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. i w brzmieniu:

„i) był zatrudniony lub wykonywał inną pracę zarobkową i osiągał wynagrodzenie lub dochód, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy.”;

3) w art. 53 w ust. 1 w zdaniu wstępnym wyrazy „wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej najniższe wynagrodzenie” zastępuje się wyrazami „wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie, a w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679), co najmniej wynagrodzenie, o którym mowa w tym przepisie”.

Art. 16. W ustawie z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 5, poz. 32, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7:

a) w ust. 2 wyrazy „najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników, określonego na podstawie Kodeksu pracy,” zastępuje się wyrazami „kwoty 760 zł” oraz po wyrazach „liczby 300” dodaje się przecinek oraz wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 2c i art. 11a”,

b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie do dnia 30 listopada każdego roku wysokość normatywu, o którym mowa w ust. 1.”,

c) w ust. 2b wyrazy „kwartału następującego po kwartale” zastępuje się wyrazami „roku następującego po roku”,

d) po ust. 2b dodaje się ust. 2c i 2d w brzmieniu:

„2c. Kwota, o której mowa w ust. 2, ulega corocznie podwyższeniu na następny rok w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów roku, w którym kwota ta ulega podwyższeniu, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

⁴⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 80, poz. 508 i Nr 103, poz. 652, z 2000 r. Nr 3, poz. 27 i Nr 122, poz. 1310, z 2001 r. Nr 4, poz. 27 i Nr 133, poz. 1508 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 127, poz. 1090.

2d. Do podwyższenia, o którym mowa w ust. 2c, stosuje się wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów ogłaszany w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatkach i opłatach lokalnych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.”;

2) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. W 2003 r. wysokość normatywu, o którym mowa w art. 7 ust. 1, wynosi 2,53 zł.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.⁵⁾) w art. 123 w § 1 ostatnie zdanie otrzymuje brzmienie:

„Wynagrodzenie przysługujące skazanemu nie może być niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.⁶⁾) w art. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) najniższym wynagrodzeniu — oznacza to minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące w grudniu roku poprzedniego, ustalone na podstawie odrębnych przepisów,”.

Art. 19. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.⁷⁾) w art. 18 w ust. 4 wprowadza się następujące zmiany:

1) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) żołnierzy niezawodowych w służbie czynnej, z zastrzeżeniem pkt 6, i ubezpieczonych odbywających zastępcze formy służby wojskowej, a także pozostających w służbie kandydackiej

funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej — stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10,”;

2) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) duchownych — stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, zwana dalej „kwotą minimalnego wynagrodzenia”, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10,”.

Art. 20. W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11:

a) w ust. 3:

— w pkt 7 wyrazy „trzykrotności najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „2 280 zł”,

— w pkt 12 wyrazy „odpowiadającą 20% najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „152 zł”,

b) w ust. 7 wyrazy „dwunastokrotności kwoty najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy” zastępuje się wyrazami „kwoty 9 120 zł”,

c) dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Począwszy od roku podatkowego 2004, co-rocennie ulegają podwyższeniu kwoty określone w ust. 3 pkt 7 i 12 oraz w ust. 7 — w stopniu odpowiadającym wzrostowi cen, o którym mowa w art. 27 ust. 5a ustawy o podatku dochodowym.”;

2) w art. 53:

a) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Ulga uczniowska z tytułu wyszkolenia jednego pracownika wynosi:

1) 4 560 zł — przy okresie szkolenia do 24 miesięcy,

2) 7 600 zł — przy okresie szkolenia ponad 24 miesiące.

⁵⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 121, poz. 1033.

⁶⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100, poz. 1080, Nr 125, poz. 1368, Nr 129, poz. 1444 i Nr 154, poz. 1792 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 169, poz. 1387.

⁷⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387 i Nr 199, poz. 1673.

⁸⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 104, poz. 1104 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 125, poz. 1363 i 1369 i Nr 134, poz. 1509 oraz z 2002 r. Nr 141, poz. 1183 i Nr 169, poz. 1384.

7. Ulgę uczniowską stosuje się od miesiąca następującego po miesiącu, w którym została wydana decyzja o przyznaniu ulgi, z tym że przy ustalaniu kwoty ulgi, o której mowa w ust. 6, przyjmuje się kwotę obowiązującą w roku podatkowym, w którym zakończono szkolenie pozytywnym wynikiem egzaminu.”,

b) dodaje się ust. 17 w brzmieniu:

„17. Począwszy od roku podatkowego 2004, corocznie ulegają podwyższeniu kwoty określone w ust. 6 — w stopniu odpowiadającym wzrostowi cen, o którym mowa w art. 27 ust. 5a ustawy o podatku dochodowym.”;

3) w art. 55 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje ust. 2 w brzmieniu:

„2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy, ogłasza, w drodze rozporządzenia, na podstawie komunikatu, o którym mowa w art. 27 ust. 6 ustawy o podatku dochodowym, kwoty, o których mowa w art. 11 ust. 3 pkt 7 i 12, w ust. 7 oraz w art. 53 ust. 6, z uwzględnieniem zasady określonej w art. 27 ust. 5a ustawy o podatku dochodowym.”.

Art. 21. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z późn. zm.⁹⁾) w art. 87 w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Zasady tej nie stosuje się również, jeżeli podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowiła kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej oraz do: pracowników, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679), żołnierzy niezawodowych w służbie czynnej, ubezpieczonych odbywających zastępcze formy służby wojskowej, a także pozostających w służbie kandydackiej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 141, poz. 1182) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

1) w pkt 14:

a) w lit. a:

— tiret piąte otrzymuje brzmienie:

„— po pkt 12 dodaje się pkt 12a w brzmieniu:

„12a) wartość otrzymanych przez pracowników bonów, talonów, kuponów lub innych dowodów uprawniających do uzyskania posiłków lub napojów bezalkoholowych (z wyjątkiem ekwiwalentu pieniężnego z tego tytułu) — do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 190 zł; zwolnienie ma zastosowanie w przypadku, gdy pracodawca zawarł z jednostką specjalizującą się w przygotowywaniu i wydawaniu posiłków umowę, której przedmiotem jest wydawanie pracownikom napojów bezalkoholowych i wyłącznie gotowych posiłków,” ”,

— tiret szesnaste otrzymuje brzmienie:

„— w pkt 49 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) świadczenia finansowego na pokrycie kosztów najmu lokalu mieszkalnego, do wysokości nieprzekraczającej kwoty 2 280 zł,” ”,

— tiret dziewiętnaste otrzymuje brzmienie:

„— pkt 67 otrzymuje brzmienie:

„67) wartość rzeczowych świadczeń otrzymanych przez pracownika, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych — do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł; rzeczowymi świadczeniami są w szczególności: bony towarowe, paczki świąteczne dla dzieci, bilety na imprezy sportowe lub kulturalne,” ”,

— tiret dwudzieste otrzymuje brzmienie:

„— po pkt 68 dodaje się pkt 68a w brzmieniu:

„68a) wartość nieodpłatnych świadczeń, o których mowa w art. 20 ust. 1, otrzymanych od świadczeniodawcy w związku z jego promocją lub reklamą — jeżeli jednorazowa wartość tych świadczeń nie przekracza kwoty 76 zł; zwolnienie nie ma zastosowania, jeżeli świadczenie jest dokonywane na rzecz pracownika świadczeniodawcy lub osoby pozostającej ze świadczeniodawcą w stosunku cywilnoprawnym,” ”,

— tiret dwudzieste pierwsze otrzymuje brzmienie:

„— pkt 77 otrzymuje brzmienie:

„77) równoważniki pieniężne za brak kwatery, wypłacone: funkcjonariuszom Policji i Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu

⁹⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802 i Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678 i Nr 84, poz. 948, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 85, poz. 924, Nr 89, poz. 968, Nr 111, poz. 1194 i Nr 154, poz. 1792 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 199, poz. 1673.

oraz strażakom Państwowej Straży Pożarnej — do wysokości nieprzekraczającej kwoty 2 280 zł," "

— tiret dwudzieste piąte otrzymuje brzmienie:

„— po pkt 110 dodaje się pkt 111 i 112 w brzmieniu:

„111) oprocentowanie otrzymane w związku ze zwrotem nadpłaconych zobowiązań podatkowych i innych należności budżetowych, a także oprocentowanie zwrotu różnicy podatku od towarów i usług, w rozumieniu odrębnych przepisów,

112) wartość świadczeń ponoszonych za pracownika z tytułu:

a) zwrotu kosztów dojazdu do zakładu pracy,

b) bezpłatnego zakwaterowania — do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 2 280 zł

— jeżeli obowiązek ponoszenia tych świadczeń przez pracodawcę wynika wprost z przepisów innych ustaw." "

b) lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) po ust. 10 dodaje się ust. 11 i 12 w brzmieniu:

„11. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 12, ma zastosowanie wyłącznie do posiłków:

1) spożywanych przez pracowników, do których obowiązków należy:

a) przygotowywanie i wydawanie tych posiłków,

b) nadzór nad przygotowywaniem i wydawaniem tych posiłków,

2) innych niż wymienione w pkt 1, jeżeli ich otrzymanie wynika z:

a) przepisów odrębnych ustaw lub aktów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw,

b) układów zbiorowych pracy lub regulaminów wynagradzania — do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 190 zł.

12. W przypadku otrzymywania przez pracownika świadczeń związanych z wyżywieniem wymienionych w ust. 1 pkt 11, 12 i 12a, pracownikom przysługuje zwolnienie tylko z jednego tytułu." "

2) w pkt 23 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) pkt 30 otrzymuje brzmienie:

„30) składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika nie jest obowiązkowa, z wyjątkiem:

a) wpłat podatników prowadzących działalność gospodarczą w dziedzinie turystyki,

wypoczynku, sportu i rekreacji na rzecz Polskiej Organizacji Turystycznej,

b) składek na rzecz organizacji zrzeszających przedsiębiorców i pracodawców, działających na podstawie odrębnych ustaw — do wysokości łącznie nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty odpowiadającej 0,15% kwoty wynagrodzeń wypłaconych w poprzednim roku podatkowym, stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne; jeżeli przedsiębiorca nie wypłacił tych wynagrodzeń, kwota składek zaliczana do kosztów uzyskania przychodów w roku podatkowym nie może przekroczyć kwoty odpowiadającej kwocie 114 zł," "

Art. 23. 1. Wysokość ulgi uczniowskiej, o której mowa w art. 27c ust. 1 ustawy wymienionej w art. 14 — dla podatników, którzy zakończyli szkolenie uczniów przed dniem 1 stycznia 2003 r. i szkolenie to zostało zakończone pozytywnym wynikiem egzaminu — ustala się w wysokości określonej na podstawie art. 27c ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 14, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2003 r.

2. Wysokość ulgi uczniowskiej, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 20 — dla podatników, którzy zakończyli szkolenie uczniów przed dniem 1 stycznia 2003 r. i szkolenie to zostało zakończone pozytywnym wynikiem egzaminu — ustala się w wysokości określonej na podstawie art. 53 ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 20, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2003 r.

Art. 24. Prezes Rady Ministrów do dnia 30 września 2006 r. przedstawi Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej ocenę funkcjonowania ustawy, uwzględniającą:

1) analizę kształtowania się relacji minimalnego wynagrodzenia do poziomu wynagrodzeń w gospodarce narodowej;

2) informację o liczbie pracowników otrzymujących minimalne wynagrodzenie;

3) analizę związku między wysokością minimalnego wynagrodzenia a sytuacją na rynku pracy.

Art. 25. Ilekroć w przepisach prawa jest mowa o „najniższym wynagrodzeniu za pracę pracowników” przez odwołanie się do odrębnych przepisów lub do Kodeksu pracy albo przez wskazanie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, Ministra Pracy i Polityki Społecznej lub ministra właściwego do spraw pracy jako zobowiązanie do ustalania takiego wynagrodzenia na podstawie odrębnych przepisów lub Kodeksu pracy, oznacza to kwotę 760 zł.

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*